

Debreceni Ítéltábla

Bf.III.114/2025/11.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2025. június 19. napján megtartott tanácsülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A bűnpártolás vétsége és más bűncselekmény miatt Terheltl II. rendű vádlott ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék – helyesen - 2025. január 7. napján kihirdetett 11.B.4/2025/2. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A II. rendű vádlott igazságszolgáltatás rendje elleni cselekményét bűnpártolás vétségének [Btk. 282.§ (1) bekezdés b) és c) pont] minősíti.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát – annak utólagos elrendelése esetén – fogházban állapítja meg.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy a II. rendű vádlott 2025. január 7. napjáig volt előzetes fogvatartásban.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A Nyíregyházi Törvényszék rendelkező rész szerinti ügydöntő határozatában, Terheltl II. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki bűnpártolás büntetében [a Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 282. § (1) bekezdés c) pont, (3) bekezdés b) pont], valamint segítségnyújtás elmulasztásának vétségében [Btk. 166. § (1) bekezdés]. Ezért – halmazati büntetésül – 1 év börtön végrehajtási fokozatú szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A

szabadságvesztés utólagos végrehajtása esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban állapította meg, valamint rendelkezett a II. rendű vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról. Kötelezte továbbá az eljárás során felmerült 50.400 forint bűnügyi költség megfizetésére az állam javára.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a kihirdetést követően nyomban az ügyészség, a II. rendű vádlott, valamint védője jelentettek be fellebbezést, valamennyien a II. rendű vádlott javára, enyhítésért, bűnösségének bűnpártolás vétségében és segítségnyújtás elmulasztásának vétségében történő megállapítása és vele szemben fogház fokozatú szabadságvesztés büntetés kiszabása érdekében.

[3] A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség fellebbezését írásban összességében azzal indokolta, hogy a vádirat olyan történeti tényállást nem tartalmaz, amely megalapozná az emberöléshez nyújtott bűnpártolás büntetést, ezért a II. rendű vádlott cselekménye az eredeti váddal egyezően minősül a bűnpártolás cselekményét illetően. A II. rendű vádlott terhére rótt mindkét bűncselekmény vétségi alakzatára tekintettel, vele szemben fogházbüntetés kiszabása indokolt.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.257/2024/13. számú átiratában az ügyészi fellebbezést változatlan formában fenntartotta, egyben a védelmi fellebbezéseket is alaposnak találva kifejtette, hogy mivel az elsőfokú bíróság Terheltl II. rendű vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát végzéssel elfogadta, azonban a bűncselekmény minősítését nem a váddal egyezően állapította meg, ezért a Büntetőeljárásról szóló 2017. XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 580. § (2) bekezdés b) pont 2. fordulatában foglaltak alapján - a jogorvoslatok irányára tekintettel - az ügyben teljeskörű felülbírálat elvégzése szükséges.

[5] A törvényszék eljárása során a büntető perrendi szabályokat túlnyomórészt betartotta, abszolút eljárási szabálysértést nem, azonban két relatív eljárási szabályt is vétett, részben azzal, hogy a büntetőeljárási törvény rendelkezéseivel ellentétesen az ügyészt felhívta a mértékes indítvány és minősítés megfontolására, másrészt azzal, hogy nem tűzte tárgyalásra az ügyet az eltérő minősülés lehetőségének megállapítása végett. Az eltérő minősítéssel és a mértékes indítványban szereplő, fogháznál súlyosabb szabadságvesztési fokozat kiszabásával megszegte a Be. 565. § (2) és (3) bekezdésben foglalt szabályokat is.

[6] Az elsőfokú bíróság helyesen vont következtetést a II. rendű vádlott bűnösségére, a segítségnyújtás elmulasztása vétségi alakzatának megállapítása helyes, V. vádpontbeli cselekvősége azonban bűnpártolás büntette helyett bűnpártolás vétségének minősül a Btk. 282. § (3) bekezdés b) pontja szerint, tekintve, hogy a vádirati tényállás olyan kitételt nem tartalmaz, hogy a II. rendű vádlott tudata kiterjedt volna arra, hogy I.r. terhelt I. rendű vádlott emberölést vagy annak kísérletét követte el, a II. rendű vádlott tudata minimálisan egy rablási cselekmény megtörténte terjedhetett ki. A bűnpártolás vétségi alakzata miatt a szabadságvesztés végrehajtási fokozata - a Btk. 37. § (1) bekezdése alapján - fogház. Mivel az ítéltáblának lehetősége van a törvénynek megfelelő minősítés megállapítására és büntetés kiszabására, az elsőfokú bíróság ítélete másodfokon korrigálható.

[7] A büntetés kiszabása körében rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott 1 év, végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés megfelelően igazodik a cselekmény tárgyi súlyához és a II. rendű vádlott társadalomra veszélyességéhez, ugyanakkor az indokolásból hiányzik az előzetes mentesítés lehetőségének vizsgálata, amely a cselekmények jellegére figyelemmel szóba sem jöhet a II. rendű vádlott esetében.

[8] Indítványozta, hogy az ítéltábla a törvényszék ítéletét, tanácsülésen eljárva, a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, Terheltl II. rendű vádlott bűnösségét bűnpártolás büntette helyett bűnpártolás vétségeként minősítse, a vele szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát fogházban állapítsa meg, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[9] A II. rendű vádlott kirendelt védője, fellebbezése írásbeli indokolásában, tartalmát tekintve is egyetértve a vádhatóság álláspontjával, az enyhítésre irányuló fellebbezését fenntartotta.

[10] A másodfokú bíróság a törvényszék ítéletének felülvizsgálatát a Be. 598. § (2) bekezdés 1. fordulata alapján – mivel az ítélet ellen a II. rendű vádlott terhére nem jelentettek be fellebbezést és a tényállás megalapozott – tanácsülésen bírálta el, tekintve, hogy nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését az eljárás résztvevői sem indítványozták [Be. 598. § (5) bekezdés].

[11] A fellebbezések megalapozottak az alábbiak szerint.

[12] A pertörténetet illetően mindenekelőtt rögzíteni szükséges, hogy a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség Fk.700/2022/108. számú vádirata alapján az eljárás a Nyíregyházi Törvényszéken három vádlott ellen indult, 11.Fk.261/2024. szám alatt. Ezen ügy előkészítő ülésén Terheltl II. rendű vádlott a Be. 504. § (1) bekezdése szerint bűnösségét beismerte, és a beismeréssel érintett körben a tárgyaláshoz való jogáról lemondott, az elsőfokú bíróság pedig – mivel az elfogadás törvényi feltételei fennálltak - a II. rendű vádlott ezen nyilatkozatát 55/III. számú végzésével elfogadta [Be.504.§ (2)-(3) bekezdés], majd vonatkozásában az ügyet elkülönítette és nyomban tárgyalásra tűzte 11.B.4/2025. szám alatt és vele szemben ítéletet hozott. Az eljárás I.r. terhelt I. rendű és fk. III.r. terhelt III. rendű vádlottakkal szemben jelenleg is folyamatban van a Nyíregyházi Törvényszéken, 11.B.496/2023. számon.

[13] Az ítéltábla a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt, a II. rendű vádlott beismerő nyilatkozatának elfogadására tekintettel, a Be. 580. § (2) bekezdés b) pont 2. fordulatára figyelemmel teljes terjedelmében bírálta felül, a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján. Teljes revízió keretében vizsgálta az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmények minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását is. Emellett hivatalból döntött a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása alapján az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekről.

[14] A felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást alapvetően a perrendi szabályok megtartásával folytatta le, abszolút perjogi hibát [Be. 608. § (1) bekezdés a)-h) pont] nem vétett. Relatív eljárási szabályt [Be. 609. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a)-d) pont] sértett ugyanakkor, amikor az ügyben megtartott előkészítő ülésen Terhelt1 II. rendű vádlott vonatkozásában az ügyészt a mértékes indítvány és bűncselekmények minősítésének megfontolására hívta fel (11.Fk.261/2024/55. számú jegyzőkönyv 3. oldal [10] bekezdés), tekintettel arra, hogy erre a büntetőeljárási törvény nem ad lehetőséget, továbbá eljárási szabályt sértett akkor is, amikor a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadását követően kitűzött tárgyaláson nem állapította meg az eltérő minősülés lehetőségét (Be. 495. § (1) bekezdés b) pont). Végül szintén eljárási szabálysértésnek minősült az is, hogy a szabadságvesztés súlyosabb végrehajtási fokozatban történt megállapításával súlyosabb büntetést szabott ki az ügyész által előterjesztett indítványhoz képest (Be. 565. § (2) bekezdés). Ezen relatív eljárási szabálysértések azonban az eljárás törvényességét nem befolyásolták, az ügy érdemi felülbírálatát nem zárták ki és nem eredményezték az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését vagy az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását sem. Mivel az elsőfokú bíróság a Be. 504. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, törvényesen fogadta el a II. rendű vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát és a vádirati tényállással egyező tényállást állapított meg, a törvénynek megfelelő minősítés és büntetés kiszabása a másodfokú eljárásban korrigálható volt.

[15] Fentiekre tekintettel, mivel tehát a törvényszék által megállapított történeti tényállás szó szerint megegyezett a vádirati tényállás [4], [14], [15], [18], [19], [20], [21], [22] és [23] bekezdéseivel (előzményi rész, 3., 5. és 6. vádpontok, záró rész), a II. rendű vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát az eljárás ügyiratai aggály nélkül alátámasztották, az ítélet megalapozottsága további vizsgálatot nem igényelt.

[16] Tekintve, hogy büntethetőségi akadály nem merült fel, az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a II. rendű vádlott bűnösségére, a cselekmények jogi minősítése azonban - az ügyészi indítványnak megfelelően - korrekcióra szorult.

[17] Bár az elsőfokú bíróság helyesen minősítette Terhelt1 II. rendű vádlott elsőfokú ítélet [8] és [10] bekezdéseiben rögzített cselekvőségét a Btk. 282. § (1) bekezdés c) pontja szerinti bűnpártolásnak, hiszen a II. rendű vádlott a I.r. terhelt I. rendű vádlott által elkövetett bűncselekményből származó előny biztosításában működött közre azáltal, hogy a sértettől az I. rendű vádlott által megszerzett készpénzt a melltartójában elrejtette, mivel azonban a tényállás a II. rendű vádlott vonatkozásában olyan megállapítást nem tartalmaz, hogy tudata kiterjedt volna arra, hogy a fia, I.r. terhelt I. rendű vádlott szándéka a sértett életének kioltására irányult volna (azaz, hogy az I. rendű vádlott emberölés büntettének kísérletét követte el), figyelemmel arra is, hogy a házba bemenve a sértettet sérülten, de élve észlelte, cselekménye nem minősülhetett a Btk. 282.§ (3) bekezdés b) pontja szerinti bűnpártolás büntetteként. Ugyanakkor a vádhatóság is elmulasztotta a II. rendű vádlott 3. vádpontban körülírt, a törvényszék által a történeti tényállás [8] bekezdésében rögzített cselekvőségének további minősítését, hiszen Terhelt1 II. rendű vádlott nemcsak a vagyoni előny biztosításában vett részt tevőlegesen, hanem az I. rendű vádlott általi bántalmazás nyomait is megkísérelte eltüntetni (a vérnyomokat a konyha kövezetéről, faláról és a hűtőszekrényről), amellyel nyilvánvalóan a büntetőeljárás sikerének megghiúsítására törekedett, ezért a II. rendű vádlott ezen cselekménye helyesen a Btk. 282. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerint – a büntetőeljárás sikerének megghiúsítására törekvéssel és a bűncselekményből származó előny biztosításában közreműködve elkövetett bűnpártolás vétségének minősül.

[18] A törvényszék helyesen vont ugyanakkor következtetést arra, hogy a II. rendű vádlott, azáltal, hogy bár észlelte az ágyban fekvő vérző, de még élő, sérülésekkel teli sértettet, nem nyújtott számára segítséget, senkinek nem szólt, a sértett érdekében nem tett semmit, megvalósította a Btk. 166. § (1) bekezdése szerinti segítségnyújtás elmulasztásának vétségét is.

[19] Az alapeset szerint minősülő bűnpártolás vétsége és segítségnyújtás elmulasztása vétsége miatt, az ügyészi mértékes indítvány szerinti - 1 év tartamú - szabadságvesztés büntetés kiszabása törvényes és elégséges, a megváltozott minősítésre tekintettel azon további súlyosító körülmény ellenére, miszerint a bűnpártolás vétsége kétszeresen minősül (Kúria 56/2007.BK vélemény III/5.), figyelemmel a II. rendű vádlott javára megváltozott, 1 év 7 hónap 15 napban meghatározható középértékre is [Btk. 81. § (3) és 80. § (2) bekezdés]. A szabadságvesztés végrehajtási fokozata, mivel mindkét bűncselekmény vétség és a II. rendű vádlott visszaesőnek nem minősülő bűnismétlő, a Btk. 37. § (1) bekezdése alapján - börtön helyett - helyesen fogház. A szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztése és a felfüggesztés tartama ugyancsak helyes és törvényes volt, ahogy a II. rendű vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására vonatkozó rendelkezés is, a letartóztatás utolsó napjának megjelölése mellett. Helyesnek mutatkozott továbbá a törvényszék bűnügyi költség vonatkozásában hozott döntése is, amely szintén nem igényelt korrekciót.

[20] Az elsőfokú bíróság elmulasztotta, ezért az ítéltábla a 8/2015. (IV.17.) AB határozatban foglaltak alapján hivatalból vizsgálta az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét a Btk. 102. § (1) bekezdése szerint, melynek értelmében a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság ítéletében előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes. Az előzetes mentesítés kivételes jellegű, mérlegelésen alapuló, rendkívüli jellegű intézkedés és a felfüggesztés feltételeinek fennállása sem jelenti automatikusan az érdemesség meglétét. Az eljárás adatai, különösen a II. rendű vádlott személyisége, életvitele, az elkövetés körülményei, továbbá a bűncselekmények jellege és a bűnösség foka miatt a másodfokú bíróság a II. rendű vádlottat nem találta érdemesnek a mentesítésre (BJD 9986., BH1983.221.).

[21] Fentiek alapján az ítéltábla a törvényszék ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a szükséges részben megváltoztatta, egyekben – a nyilvánvaló leírási hiba folytán tévesen rögzített ítélethozatal időpontját javítva - a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[22] A másodfokú bíróság határozatával szemben a Be. 615. § (1)-(2) bekezdései alapján a további jogorvoslat lehetősége kizárt.

Debrecen, 2025. június 19.

Dr. Gömöri Olivér s.k. a tanács elnöke, Dr. Mocsáry Eszter s.k. előadó bíró, Dr. Deák Judit s.k. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 11.B.4/2025/2. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla jelen ítéletében írt változtatásával a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2025. június 19.

Dr. Gömöri Olivér s.k.

a tanács elnöke